

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

BIROUL DE INFORMARE PUBLICĂ ȘI RELAȚII CU MASS MEDIA

27 iunie 2013

COMUNICAT DE PRESĂ

**privind admiterea de către Plenul CSM a cererii de apărarea independenței
sistemului judiciar**

**în raport cu aspectele prezentate de o parte a mass media, referitoare la judecătoria
din cadrul**

Înaltei Curți de Casație și Justiție

În ședința din data de 27 iunie 2013, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat Raportul cuprinzând rezultatele verificărilor efectuate de Inspekția Judiciară, ca urmare a solicitării Plenului CSM privind apărarea independenței sistemului judiciar, adresată Inspekției Judiciare, în legătură cu aspectele prezentate de o parte a mass media referitoare la judecătoria din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La data de 12.03.2013 Plenul CSM a solicitat Inspekției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire susținerile și afirmațiile moderatorului și ale invitaților referitoare la sistemul judiciar și judecătoria din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prezentate în emisiunea "Sinteza Zilei" difuzată pe postul Antena 3, la data de 17.01.2013.

Fragmente ale emisiunii menționate au fost preluate în emisiunea „Previziunile zilei” (din data de 18.01.2013, a aceluiași post TV), de către agențiile de presă și de alte publicații on-line.

În urma verificărilor efectuate în limitele de competență de către Inspekția Judiciară, au rezultat următoarele:

1. La data de 30.11.2006, Inspekția Judiciară s-a sesizat din oficiu cu privire la aspectele prezentate în articolul „Călăi în robă”, publicat în ediția din 28.11.2006 a ziarului „ZIUA” în cuprinsul căruia se făcea referire la cazul Vioricăi Vișan, persoană condamnată pentru o infracțiune de omor și ulterior achitată după înregistrarea unui autodenunț al fiului său.

Lucrarea a fost înregistrată la ambele Servicii ale inspekției judiciare - pentru judecători și pentru procurori iar prin Nota întocmită la data de 11.12.2006, au fost propuse următoarele:

- închiderea lucrării față de procurorii și judecătoria care au efectuat urmărirea penală și au judecat în mod definitiv dosarul întrucât, din verificările efectuate, nu au rezultat indicii de săvârșire a vreunei fapte penale sau abateri disciplinare;

- sesizarea Comisiei de disciplină pentru procurori pentru a aprecia cu privire la declanșarea procedurii cercetării prealabile față de procurorul căruia i s-a repartizat dosarul.

În ședința din 21.12.2006 Plenul CSM a aprobat conținutul Notei IJ iar Comisia de disciplină pentru procurori, prin rezoluția pronunțată la data de 26.02.2007, a dispus clasarea lucrării.

2. Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv a inculpatei Vișan Viorica pentru infracțiunile prevăzute de art. 174 C.p. și art. 192 alin. 2 C.p. cu aplicarea art. 33 lit. a C.p. Rechizitoriul a fost confirmat de prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova iar prin sentința penală a Tribunalului Prahova, inculpata Vișan Viorica a fost condamnată la o pedeapsă de 16 ani închisoare și 7 ani interzicerea unor drepturi.

Pentru a dispune condamnarea inculpatei, completul de judecată a reținut că: declarația inculpatei, dată în fața instanței, este nesinceră, întrucât a recunoscut la data de 21.10.1994

Adresa: București, Str. Calea Plevnei, Nr.141, Sector 6,

Fax: 021/3116936, Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

BIROUL DE INFORMARE PUBLICĂ ȘI RELAȚII CU MASS MEDIA

săvârșirea faptei; că a încercat să inducă în eroare organele de urmărire penală și că a fost de acord cu pretențiile civile formulate în cauză. Apelul formulat de inculpată, împotriva hotărârii a fost respins ca nefondat prin decizia Curții de Apel Ploiești.

Curtea Supremă de Justiție - Secția penală a respins ca nefondat recursul inculpatei reținând că hotărârile pronunțate în cauză au stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatei. Susținerea inculpatei formulată în recurs potrivit căreia nu ar fi săvârșit infracțiunile au fost verificate și în mod just înlăturate, deoarece inculpata a recunoscut fapta, a descris detaliat modul de săvârșire a faptei și modalitatea de ștergere a oricăror urme.

Faptul că inculpata a revenit asupra declarațiilor sale a fost apreciat că nu constituie temei pentru înlăturarea declarațiilor retractate, față de probele din dosarul cauzei. S-a apreciat că nu este justificată cererea inculpatei, formulată în recurs, de a se restitui cauza la procuror numai pentru faptul că aceasta nu a mai recunoscut fapta.

La data de 9.09.2004, Vișan Florin Cristian, fiul inculpatei, în timp ce se afla în executarea unei pedepse de 9 ani închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni de tâlhărie, a formulat un „autodenunț” în care a arătat că el este autorul omorului.

Urmare a acestui autodenunț, la data de 10.09.2004, prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, după audierea ambelor persoane și după o cercetare la locul comiterii faptei a decis că se impune formarea unui dosar penal și declanșarea procedurii de revizuire a hotărârilor de condamnare a numitei Vișan Viorica.

Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova a solicitat revizuirea sentinței penale emisă de Tribunalul Prahova, deoarece noile elemente creează un dubiu procesual extrem de puternic și de neînlăturat cu privire la posibilitatea ca Vișan Viorica să nu fi comis fapta pentru care a fost condamnată.

Prin încheierea pronunțată la data de 8.10.2004 a fost admisă, în principiu, cererea de revizuire formulată, s-a fixat termen pentru judecarea cauzei, a fost suspendată executarea pedepsei de 16 ani închisoare și s-a dispus punerea de îndată în libertate a acesteia.

Prin încheierea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală a fost admisă cererea de strămutare, formulată de Vișan Viorica și a fost strămutată judecarea cauzei la Tribunalul Alba. Prin sentința penală din 15.09.2005, Tribunalul Alba a admis cererea de revizuire formulată de PT Prahova, și a dispus achitarea inculpatei Vișan Viorica.

Împotriva acestei hotărâri, procurorul de ședință de la PT Alba nu a exercitat calea de atac a apelului, întrucât colectivul de procurori, în ședința de analiză a soluțiilor, a apreciat că hotărârea instanței este legală și temeinică.

3. Cu privire la legalitatea și temeinicia hotărârilor de condamnare, pronunțate de instanțele judecătorești în fond, apel și recurs și a celor prin care s-a dispus achitarea numitei Vișan Viorica, potrivit art. 97 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Inspekția Judiciară nu are competența să analizeze soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești și să formuleze puncte de vedere privind legalitatea și temeinicia acestora, întrucât, s-ar aduce atingere principiilor independenței judecătorilor, supunerii acestora numai legii precum și principiului autorității de lucru judecat și ar fi de natură să creeze o îndoială legitimă cu privire la respectarea principiilor prin care este interzisă orice imixtiune în înfăptuirea actului de justiție.

Potrivit art. 52 alin. 3 din Constituția, republicată, „Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență”.

Art. 507 din *Capitolul IV- Repararea pagubei materiale sau a daunei morale în cazul condamnării pe nedrept sau al privării ori restrângerii de libertate în mod nelegal* al C.p.p. prevede că *în cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 506, cât și în situația în care statul român a fost*

Adresa: București, Str. Calea Plevnei, Nr.141, Sector 6,

Fax: 021/3116936, Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

BIROUL DE INFORMARE PUBLICĂ ȘI RELAȚII CU MASS MEDIA

condamnat de către o instanță internațională, acțiunea în regres împotriva aceluia care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a provocat situația generatoare de daune, este obligatorie.

Din cele menționate rezultă că, încă din anul 2006 CSM, prin Inspekția Judiciară, a analizat această situație și a constatat că **nu sunt indicii de săvârșire a vreunei abateri disciplinare**, de exercitare a funcției cu rea-credință sau gravă neglijență a judecătorilor și procurorilor care au efectuat urmărirea penală și au judecat în mod definitiv dosarul în care numita Vișan Viorica a fost condamnată. Prin urmare, **nefiind angajată răspunderea disciplinară a acestora, nu poate fi angajată nici răspunderea materială.**

* * *

În raport cu raport cu situația de fapt, cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare, inspectorii judiciari au apreciat că în emisiunea TV „Sinteza zilei”, difuzată pe postul de televiziune „Antena 3” - la data de 17.01.2013 - au fost exprimate opinii pe baza cărora, prin generalizare, au fost emise concluzii cu impact negativ asupra întregului sistem judiciar și a credibilității justiției în rândul opiniei publice; concluziile care au exprimat suspiciuni cu privire la independența magistraților atât sub aspect instituțional, ca sistem judiciar, cât și funcțional, la nivel individual. În acest sens, în jurisprudența Curții Europene de Justiție se apreciază, în mod constant, importanța asigurării independenței și imparțialității judecătorului.

Dreptul la libertatea de exprimare nu este unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Art. 10 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că *orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.*

Prin Rezoluția 1003 (1993) privind etica jurnalistică, art. 1 stabilește că *suplimentar la drepturile și obligațiile juridice stabilite de către normele juridice, presa are o responsabilitate etică față de cetățeni și societate, care trebuie accentuată la momentul actual, când informarea și comunicarea joacă un rol major în formarea atitudinii personale a cetățenilor și dezvoltarea societății și a vieții democratice.*

Printre *principiile de bază al eticii jurnalismului* se află și condiția ca *difuzarea știrilor să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare* (art. 4).

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, CEDO, în cauza „Braford contra Danemarcei”, a decis că *„interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”*. În cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că *„activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”*.

Prin urmare, deși situația de fapt ce a generat discuțiile, respectiv condamnarea pe nedrept a unei persoane, este reală, formularea unor concluzii negative, cu caracter general, la nivelul întregului sistem judiciar este de natură a afecta încrederea în autoritatea justiției în ansamblul său.

În orice sistem de drept există posibilitatea săvârșirii unor erori judiciare dar, acestea nu pot constitui o justificare pentru a culpabiliza eficiența, legalitatea și până la urmă normalitatea unui sistem judiciar național.

Formularea unor aprecieri negative cu privire la activitatea judiciară desfășurată de toți judecătorii din cadrul ICCJ are un impact profund asupra justițiabililor, de natură să le

Adresa: București, Str. Calea Plevnei, Nr.141, Sector 6,

Fax: 021/3116936, Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

BIROUL DE INFORMARE PUBLICĂ ȘI RELAȚII CU MASS MEDIA

afecteze încrederea în actul de justiție și de a amplifica nemulțumirile care sunt inerente într-o procedură judiciară în care, de regulă, numai una din părți obține o soluție favorabilă.

În urma verificărilor inspectorii judiciari au apreciat că acest gen de afirmații generale, concretizate în aprecieri negative cu privire la activitatea de judecată se încadrează perfect în situația în care CEDO a afirmat, constant, că se impune restrângerea libertății de exprimare, în scopul de a asigura autoritatea și imparțialitatea justiției.

Luând în considerare toate aspectele, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că afirmațiile și susținerile din cuprinsul emisiunii "Sinteza Zilei" și a celorlalte materiale publicate de mass media, prin natura lor și impactul pe care îl au asupra opiniei publice, au adus atingere independenței sistemului judiciar.

Plenul Consiliului a decis că cererea de apărare a independenței sistemului judiciar este întemeiată și a procedat la admiterea acesteia.

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII